

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2003-2004

---

14 MAI 2004

Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 20 juillet 1971 instituant une assurance indemnités et une assurance maternité en faveur des travailleurs indépendants et des conjoints aidants en vue d'y insérer des dispositions relatives au congé d'adoption et à l'allocation d'adoption pour les travailleurs indépendants

(Déposée par Mme Annemie Van de Casteele et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

L'objet de la présente proposition de loi est d'instaurer pour les travailleurs indépendants, en cas d'adoption, un congé d'adoption comparable au repos de maternité.

Elle doit être considérée comme une première étape vers une égalité de traitement complète entre les travailleurs salariés et indépendants en matière de maternité ainsi que vers un alignement intégral du congé d'adoption sur le repos de maternité.

Le régime concernant le repos de maternité pour travailleurs indépendants a été instauré dans le but de protéger la future mère, d'une part, et de permettre le développement harmonieux de liens affectifs entre le nouveau-né et sa mère, d'autre part. À cet effet, l'arrêté royal du 13 janvier 2003 a récemment porté à six semaines le repos de maternité.

La situation est différente lorsque des indépendants adoptent un enfant. Dans ce cas, l'indépendant n'a droit ni à un congé à part entière, ni à une allocation.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2003-2004

---

14 MEI 2004

Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsuitkering ten voordele van zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten met het oog op de invoering van adoptierust en een adoptieuitkering voor zelfstandigen

(Ingediend door mevrouw Annemie Van de Casteele c.s.)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel heeft tot doel om bij adoptie een adoptierust in te voeren vergelijkbaar met de moederschapsrust bij zelfstandigen.

Het wetsvoorstel moet gezien worden als een eerste stap naar de volledig gelijke behandeling van werknemers en zelfstandigen omtrent moederschap enerzijds, als ook de volledige gelijkschakeling van adoptieverlof met moederschapsrust.

De regeling met betrekking tot de moederschapsrust bij zelfstandigen werd uitgewerkt om, enerzijds, de aanstaande moeder te beschermen en, anderzijds, de hechting van het pasgeboren kind met de moeder op een harmonieuze wijze te doen plaatsvinden. Hiervoor werd de moederschapsrust onlangs bij koninklijk besluit van 13 januari 2003 gebracht op zes weken.

Anders is het gesteld indien een kind door zelfstandigen wordt geadopteerd. In dat geval heeft de zelfstandige geen recht op een volwaardig verlof en even-

Il ne peut bénéficier que d'une intervention unique (prime d'adoption).

Aucune raison objective ne saurait justifier qu'un enfant adoptif diffère d'un enfant naturel pour ce qui est de l'accueil dans le foyer des parents. S'il s'agit d'un nouveau-né, il est évident que la première période, au cours de laquelle un lien se crée entre adoptants et adopté, est comparable et que l'enfant adoptif peut être, en l'occurrence, totalement assimilé à un enfant naturel. S'il s'agit d'un enfant plus âgé, des problèmes d'adaptation se posent en matière d'acclimatement et aussi, dans de nombreux cas, en matière de culture, de langue et d'usages, problèmes qui réclament également la présence des parents adoptifs. L'instauration d'un congé d'adoption est donc fondamentale en vue de la bonne intégration de l'enfant adopté dans sa nouvelle famille.

Les parents adoptifs doivent également s'adapter à la nouvelle situation. Si les parents biologiques peuvent se préparer longtemps à la naissance d'un enfant naturel et se sentent donc rapidement père et mère, les parents adoptifs se trouvent tout à coup face à un enfant étranger et mettent davantage de temps à s'habituer à sa présence. Dans le cas d'une adoption à caractère international, les parents adoptifs doivent en outre supporter un voyage stressant et une procédure crispante se déroulant dans un pays qui leur est étranger.

Il importe donc, pour que l'adoption puisse être couronnée de succès et que des problèmes comportementaux ne se posent pas ultérieurement, que l'enfant adopté et ses nouveaux parents aient l'occasion de développer des liens d'attachement sécurisants et d'apprendre à se sentir à l'aise entre eux. Le congé d'adoption doit dès lors être considéré avant tout comme un «congé d'attachement».

En 2002, 55 primes d'adoption ont été demandées par des travailleurs indépendants. Au cours du premier semestre de 2003, le nombre de demandes s'élevait à 34. Le montant de l'allocation de maternité octroyé pour une période de six semaines s'élève à 1 962,50 euros. L'incidence budgétaire de la présente proposition peut donc être estimée à 64 x 1 962,50, soit 125 600 euros.

*
* *

min op een uitkering. De zelfstandige kan enkel genieten van een eenmalige tegemoetkoming (adoptiepremie)

Er kan geen objectieve reden worden aangehaald waarom een adoptiekind zou verschillen van een natuurlijk kind wat betreft de opname in het gezin van de ouders. Indien het gaat om een pasgeborene is het duidelijk dat de eerste periode van hechting gelijkwaardig is en het adoptiekind hier volledig kan worden gelijkgesteld aan het natuurlijk kind. Indien het gaat om een ouder kind doen zich aanpassingsproblemen voor inzake gewenning en in vele gevallen ook qua cultuur, taal en gewoonten waardoor de aanwezigheid van de adoptiefouders eveneens noodzakelijk is. Het invoeren van een adoptieverlof is dus van wezenlijk belang voor de goede integratie van het adoptiekind in zijn nieuwe gezin.

Ook van de adoptiefouders vraagt de adoptie een aanpassing. Daar waar biologische ouders reeds lange tijd naar de geboorte van het natuurlijke kind kunnen toeleven en zich derhalve snel ouder voelen, worden adoptiefouders vrij plots met een vreemd kind geconfronteerd en is de gewenningsperiode bij hen ook van langere duur. Ingeval van internationale adoptie dienen de adoptiefouders daarenboven ook nog soms te bekomen van een stresserende reis en een zenuwslopende procedure in een voor hen vreemd land.

Voor het welslagen van een adoptie en met het oog op het vermijden van latere gedragsproblemen, is het dus belangrijk dat het adoptiekind en zijn nieuwe ouders de kans krijgen om zich aan mekaar te kunnen hechten, een veilige band kunnen ontwikkelen en zich bij elkaar thuis kunnen voelen. Het adoptieverlof dient dan ook in de eerste plaats beschouwd te worden als een hechtingsverlof.

In 2002 werden door zelfstandigen 55 adoptiepremies aangevraagd. In de eerste helft van 2003 was dat aantal 34. Een moederschapsuitkering voor 6 weken bedraagt 1 962,50 euro. De budgettaire impact van dit voorstel kan dus geraamd worden op 64 x 1 962,50 zijnde 125 600 euro.

Annemie VAN de CASTEELE.
Christian BROTCORNE.
Berni COLLAS.
Sabine de BETHUNE.
Christel GEERTS.

*
* *

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 10, alinéa 4, de l'arrêté royal du 20 juillet 1971 instituant une assurance indemnités et une assurance maternité en faveur des travailleurs indépendants et des conjoints aidants, modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 13 janvier 2003, les mots «et les périodes de congé d'adoption visées à l'article 100» sont insérés entre les mots «visées à l'article 93» et les mots «qui surviennent dans le courant de».

Art. 3

Le même arrêté royal, modifié en dernier lieu par la loi du 11 juillet 2003, est complété par un titre III, comprenant les articles 100 à 104, libellé comme suit :

«Titre III. Du congé d'adoption et de l'allocation d'adoption

Article 100. — La période de congé d'adoption constitue une période ininterrompue de six semaines ou de sept semaines en cas d'adoption multiple, au cours de laquelle la titulaire ne peut exercer son activité professionnelle habituelle ni aucune autre activité professionnelle.

Le congé d'adoption prend cours le jour de l'inscription de l'adopté au registre de la population de la commune dans laquelle l'adoptant a sa résidence principale.

Si les parents adoptifs peuvent tous deux prétendre au congé d'adoption, ils peuvent se répartir la période de congé d'adoption.

Article 101. — § 1er. Les titulaires visés à l'article 3 ont droit à une allocation d'adoption pour la période de congé d'adoption.

L'allocation d'adoption est octroyée à l'adoptant qui, conformément aux dispositions du livre Ier, titre VIII, du Code civil, adopte une personne n'ayant pas atteint l'âge de 18 ans au moment de son inscription au registre de la population.

§ 2. Pour obtenir le droit à une allocation d'adoption, le titulaire doit satisfaire aux conditions visées aux articles 14 à 18.

Au cours de la période de congé d'adoption, le titulaire ne peut prétendre aux indemnités d'incapacité

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 an de Grondwet

Art. 2

In artikel 10, vierde lid, van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsuitkering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 januari 2003, worden tussen de woorden «moederschapsrust» en de woorden «die vallen in de loop van», de woorden «en de in artikel 100 bedoelde tijdvakken van adoptierust» ingevoegd.

Art. 3

Hetzelfde koninklijk besluit, laatst gewijzigd bij de wet van 11 juli 2003, wordt aangevuld met een Titel III, die de artikelen 100 tot 104 omvat, luidende :

«Titel III. Adoptierust en adoptie-uitkering

Artikel 100. — Het tijdvak van adoptierust is een ononderbroken tijdvak van zes weken, of zeven weken wanneer meer dan een kind wordt geadopteerd, tijdens hetwelk de gerechtigde zijn normale beroepsactiviteit noch enige andere beroepsactiviteit mag uitoefenen.

Het tijdvak van adoptierust neemt een aanvang op de dag van de inschrijving van de geadopteerde in het bevolkingsregister van de gemeente waar de adoptant zijn hoofdverblijfplaats heeft.

Indien de beide adoptiefouders gerechtigd zijn op adoptierust kunnen zij het tijdvak van adoptierust onder elkaar verdelen.

Artikel 101. — § 1. De gerechtigden bedoeld in artikel 3 hebben voor het tijdvak van adoptierust recht op een adoptie-uitkering.

De adoptie-uitkering wordt toegekend aan de adoptant die overeenkomstig de bepalingen van Boek I, Titel VIII, van het Burgerlijk Wetboek, een persoon adopteert die bij zijn inschrijving in het bevolkingsregister de leeftijd van 18 jaar niet heeft bereikt.

§ 2. Voor het verkrijgen van het recht op een adoptie-uitkering moet de gerechtigde de voorwaarden bepaald in de artikelen 14 tot 18 vervullen.

Tijdens het tijdvak van adoptierust kan de gerechtigde geen aanspraak maken op primaire arbeidson-

primaire ni aux indemnités d'invalidité accordées en vertu du présent arrêté.

L'allocation d'adoption est diminuée du montant des indemnités auxquelles le titulaire peut prétendre en vertu de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994, pour la période visée à l'article 100.

Article 102. — L'allocation d'adoption est administrée et gérée par les institutions et organismes compétents en matière d'assurance indemnités.

Dans la mesure où il n'y est pas dérogé par les dispositions du présent titre, ces institutions et organismes ont, à l'égard de l'allocation d'adoption, les mêmes attributions qu'à l'égard de l'assurance indemnités.

Article 103. — Le montant de l'allocation d'adoption est égal à celui de l'allocation de maternité visé à l'article 94.

L'allocation d'adoption est payée par l'organisme assureur au plus tard un mois après la fin de la période de repos d'adoption.

Article 104. — Dans la mesure où il n'y est pas dérogé par le présent titre, les dispositions du titre Ier qui concernent l'assurance indemnités sont applicables en ce qui concerne l'allocation d'adoption.

Pour l'application des dispositions prévues en matière de financement, l'allocation d'adoption est assimilée à une indemnité d'incapacité primaire. Lorsque ladite allocation est accordée à un titulaire visé à l'article 10, elle est toutefois assimilée à une indemnité d'invalidité.

Art. 4

Le Roi peut fixer les modalités de demande et d'octroi de l'allocation d'adoption.

25 mars 2004.

geschiktheidsuitkeringen noch op invaliditeitsuitkeringen, toegekend krachtens dit besluit.

De adoptie-uitkering wordt verminderd met het bedrag van de uitkeringen waarop de gerechtigde, tijdens het tijdvak bedoeld in artikel 100, aanspraak kan maken krachtens de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994.

Artikel 102. — De adoptie-uitkering wordt geleid en beheerd door de instellingen en organen die bevoegd zijn inzake de uitkeringsverzekering.

Voor zover hiervan niet wordt afgeweken door de bepalingen van deze titel, hebben die instellingen en organen ten aanzien van de adoptie-uitkering dezelfde bevoegdheden als ten aanzien van de uitkeringsverzekering.

Artikel 103. — Het bedrag van de adoptie-uitkering is gelijk aan dat van de moederschapsuitkering zoals bepaald in artikel 94.

De adoptie-uitkering wordt door de verzekeringsinstelling betaald uiterlijk één maand na het einde van de periode van adoptierust.

Artikel 104. — Voor zover er niet van wordt afgeweken door deze titel, zijn de bepalingen van titel I, die betrekking hebben op de uitkeringsverzekering, ook van toepassing voor de adoptie-uitkering.

Wat de financiering betreft wordt de adoptie-uitkering gelijkgesteld met een primaire ongeschiktheidsuitkering. Wanneer de uitkering wordt verleend aan een gerechtigde als bedoeld in artikel 10, wordt ze echter gelijkgesteld met een invaliditeitsuitkering.»

Art. 4

De koning kan nadere regels bepalen met betrekking tot de aanvraag en de toekenning van de adoptie-uitkering.

25 maart 2004.

Annemie VAN de CASTEELE.
Christian BROTCORNE.
Berni COLLAS.
Sabine de BETHUNE.
Christel GEERTS.